

Een dwaalgast onderweg

Jack Folkers is een actief lid van de VWU en, zoals hij zelf zegt: "*natuurliefhebber in hart en nieren, fotograaf, schilder, tekenaar en beeldhouwer, schrijver, soms niets, soms alles en nu ... onbezoldigd reiziger*". In september 2005 heeft hij huis en haard verlaten voor een reis rond de wereld. Op zijn website is de reis te volgen: www.dwaalgast.nl.

ZUID THAILAND, Gurney-pitta

De weg van Bangkok naar het zuiden van Thailand is lang en niet ongevaarlijk. Onderweg veel ongelukken compleet met op de snelweg liggende lijken. De term hersenspoelen heeft hier voor mij een andere betekenis gekregen. Maar daar wil ik niet over schrijven. Ik ben op weg naar de plek waar ik een heel zeldzame vogel hoop te gaan zien. Of... op zijn minst horen. Dat telt voor mij ook. Maar we zijn er nog niet en onderweg er naartoe is ook nog veel te zien. Zo komen we langs veel natte rijstvelden en dat trekt natuurlijk allerlei watervogels aan. Koereigers bij de vleet, kleine, grote en middelste zilverreigers, Chinese en Javaanse poelreigers, vele witborstijsvogels en de nodige zangvogels. Ik kan mijn hart weer ophalen.

Long tailed macaque - Jack Folkers

Voor deze trip heb ik een gids en een chauffeur met auto ingehuurd. Het is wat duurder maar dan is de kans om DE vogel te zien veel groter. Maar er is een taalprobleem. Niet dat de gids geen Engels spreekt, maar de uitspraak is soms erg verwarrend. Klinkers worden soms niet uitgesproken en het ergste is dat hij de "r" als "l" uitspreekt en de "l" als een "r". Dat geeft de nodige problemen. Als hij een "little egret" ziet, denk ik dat hij het over een "ritter eagle" heeft, een arend. Nergens te vinden in mijn boek. Wat heeft hij in vredesnaam voor arend gezien, denk ik. En het ergste is dat ik hem niet heb gezien. Waar? vroeg ik nog. En hij wees alleen maar naar de kleine zilverreigers. Zit ie daartussen? "No", zei hij. Goed...? Na een dag of twee was ik er aan gewend en had ik het zelf voor het gemak ook over BrrBrr's (= Buulbuuls) en hellons (= herons, reigers).

Onderweg komen we langs de plek waar vroeg in het voorjaar soms heel zeldzame steltlopers worden gezien. Het is een plek vlakbij Phuket, u weet wel, waar iedereen heen gaat. Samen met de gids varen we in een bootje langs de mangroven. "Hier komt de mangrove-pitta voor", zegt Amorn, de gids. En het klopt, want even later horen we hem. Het is moeilijk om in mangrovebossen te lopen. De

bootbestuurder laat ons zien dat het wel mogelijk is en stapt uit de boot. Hij wil ons de pitta's laten zien. Na een minuutje ploeteren zit hij onder de bagger. "Ik blijf wel in de boot", zeg ik. "Stuur hem maar hierheen." De man baggert verder en het geluid van de vogel houdt op. Maar even later klinkt het een stuk dichterbij en zien we hem ook. Mooie beestjes die pitta's.

De boottocht gaat verder en onderweg zien we nog een paar "short-clawed" otters (kleinklauwotter) waarvan er eentje een stuk vislijn om zijn lichaam heeft. Op het strand waar in januari en februari de lepelbekstrandloper en soms de Nordmanns groenpootruiter wordt gezien, zien we alleen wat regenwulpen. Te laat in het jaar voor deze zeldzaamheden. Maar we worden beloond met een mooie zonsondergang. We gaan terug.

Maar, zegt Amorn tijdens het diner, voor de Gurney-pitta, de wenssoort voor deze trip, is het nu wel de goede tijd. Iedereen zegt dat het niet de goede tijd is, dat de vogels stil zijn en op het nest zitten en dus moeilijker te vinden zijn. Nee, zegt hij, doordat ze nu jongen hebben zijn ze juist actiever met voedsel zoeken en dus beter te zien. Mijn hoop wordt gesterkt. Morgen komen we op de juiste plek. Een klein stukje secundair regenwoud omsloten door rubberplantages. Het gebied is in gevaar. Regelmatig worden stukjes ervan gestolen door de plantage-eigenaren. Daarmee is ook de Gurney-pitta in gevaar. Men schat dat er in Thailand nog slechts zo'n 30 à 40 vogels leven. Eerst dacht men dat dit de laatste plek was waar de vogels nog voorkomen, maar onlangs is in het naburige Myanmar nog een populatie ontdekt. Er is nog hoop. Alhoewel, zo voorzichtig gaat men hier niet om met deze zeldzaamheden. Ik heb gelezen over vallen, speciaal voor Gurney-pitta's en er gaat een gerucht dat aan een van de ministers van het land, een vogelverzamelaar, een Gurney-pitta cadeau is gedaan.

De volgende dag komen we aan in het vogelaarshotel. Het ligt dicht bij het reservaat en heeft een mooie tuin. En ... de eerste vogel die ik in de tuin zie, is een pitta. Geen Gurney maar wel een mooie "blue-winged" pitta (blauwvleugelpitta) die zich ook nog aardig laat fotograferen. Na de lunch gaan we direct het reservaat in op zoek naar de felbegeerde vogel. Amorn vertelt dat het 7 jaar geleden is dat hij de vogel heeft waargenomen. Op naar track B. Voorzichtig lopen we het paadje op. Het is nat en erg modderig. De klei blijft aan de schoenen kleven, muggen zweven om mijn hoofd en ze steken ook nog. Een schril gepiep klinkt van links en er scheert een ijsvogel over ons heen. We lopen naar een beekje en zien hem daar op een tak zitten. Te ver voor een foto helaas.

Blue-winged pitta - Jack Folkers

Langzaam lopen we verder. Amorn hoort een geluid en stopt. "Pitta", zegt hij.

Mijn oren proberen het geluid ook te traceren. Dan hoor ik het ook. "Gulnies", vraag ik. "Nee... een hooded pitta" (kappitta). Ik wil bijna jammer zeggen maar een "hooded pitta" is natuurlijk ook erg leuk. We zien en horen vooral nog veel vogels die dag maar geen GP.

De volgende ochtend nemen we een ander pad. Weer door vochtig gebied met een riviertje want daar houden ze van. We lopen uren en uren en plotseling horen we weer een pitta. Veraf maar een ander geluid. "Gurneys"! zegt Amorn. Van schrik spreekt hij het zelfs goed uit. Zo stil als het maar kan lopen we richting vogel en we horen het geluid steeds beter. Dan is het weer stil en even later klinkt de roep weer, alleen een stuk achter ons. Het zijn schuwe jongens en ze hebben ons eerder in de gaten dan andersom. Een uur lang proberen we dichterbij de vogel te komen maar tevergeefs. Steeds als we denken dat we de vogel bijna moeten kunnen zien, is hij weg en begint het geluid weer heel ergens anders.

Black Crested Bulbul - Jack Folkers

Ook tijdens de middagtrip herhaalt het horen en niet het zien zich. Uren lopen we van hot naar her en weer naar hot. De plek is met recht een "hot-spot". Hoewel we hem niet hebben gezien, houden we het voor gezien. Morgen is er weer een dag, maar wel de laatste dat we in dit gebied zijn.

We besluiten van tactiek te veranderen. De vogel, zo hebben we gemerkt, vliegt steeds heen en weer tussen 2 à 3 plekken. Blijkbaar goede foerageerplekken. Als we ons op een van die plekken verdekt opstellen, maken we misschien meer kans. Al gauw horen we zijn geluid weer. Ergens achter een klein heuveltje waar we hem gisteren ook verschillende keren hoorden. We wachten totdat het geluid ophoudt (we vermoeden dat de vogel dan naar het nest gaat om jongen te voeren) en gaan dan voorzichtig het heuveltje over. Achter een boomstronk wachten we. Dan klinkt het geluid weer. Aan de andere kant van het heuveltje waar we net stonden. "Rotbeest", denk ik. Het duurt zo'n 10 minuten en dan is het weer stil. Ik bedenk wat ik zal doen, hier wachten of naar de andere kant van de heuvel? Maar lang hoef ik niet te denken want achter een struik beweegt iets op de grond. Ik tik Amorn op de schouder en wijs. Hij ziet het ook. De vogel beweegt nog verder en wordt zichtbaar: donkere borst, lichte oogstreep, wat blauw en wat geel-oranje. Het is hem. En het is of de vogel ons enthousiasme kan voelen want het kijkt direct onze richting op en neemt de vleugels. Al met al een moment van misschien een seconde maar wat voor een seconde! Geen foto, alleen een "picture in mind". Desondanks een vogelmoment om nooit te vergeten!